

PRZEMYSŁAW JÓŹWIKIEWICZ

UKRAIŃSKIE RZECZOWNIKI ODCZASOWNIKOWE NA *-HH(Я)*, *-TT(Я)* – HISTORIA, FUNKCJONOWANIE, KONTROWERSJE

Rzeczowniki odczasownikowe z sufiksami *-HH(Я)*, *-TT(Я)* stanowią jedną z liczniejszych grup wśród rzeczowników abstrakcyjnych. Nazywając procesy, czynności, ich rezultaty czy skutki wpisują się one w obszerną grupę rzeczowników powstałych w wyniku sufiksacji słowotwórczej.

Współczesne formy omawianych rzeczowników charakteryzują się wielością wariantów¹ sufiksu *-HH(Я)*, który, choć w innej postaci, występował również na wczesnym etapie rozwoju języka ukraińskiego. W rzeczownikach rodzaju nijakiego kończących się na *-їє* (← *-ьє*) (*знаниє, каменіє, веселіє*) w miejsce końcówki *-є* już w języku staroruskim zaczyna pojawiać się *-а* (*-‘а*) (*життя* (*Збірник Святослава* 1073 r.); *причастія* (*Слова Григорія Богослова* XI w.); *умноженя* (*Типографське євангеліє* XII w.)). W zabytkach z XV-XVI w. zakończenie *-я* (*-‘а*) występuje w tych rzeczownikach dosyć często (*веселя, щастя* (Іван Вишенський, Іоанікій Галятовський); *бичованя, будованя, дякованя, мешканя, складаня, слуханя* (*Крехівський апостол* 1560 r.) itp.). Uważa się, że tak częste we współczesnym języku ukraińskim i ugruntowane w literaturze zakończenie *-я* (*-‘а*) pojawiło się dzięki analogii do mianownika i biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju nijakiego, typu *теля, ягня* (temat na *-т*) i *ім’я, плем’я* (temat na *-н*), a także pod wpływem zakończeń dopełniacza liczby

DR PRZEMYSŁAW JÓŹWIKIEWICZ – adiunkt Zakładu Ukrainistyki w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego; adres do korespondencji: ul. Poczтовая 9, 53-313 Wrocław.

¹ Sufiks *-аHH(Я)* (*-яHH(Я)*) występuje w rzeczownikach rodzaju nijakiego utworzonych od czasowników z sufiksem *-ати* (*-яти*), sufiks *-іHH(Я)* (*-їHH(Я)*) – jest elementem rzeczowników powstałych na bazie czasowników z sufiksem *-іти* (*-їти*), zaś sufiks *-єHH(Я)* (*-єHH(Я)*) występuje w rzeczownikach powstałych na podstawie czasowników z pozostałymi sufiksami. Czasowniki z akcentowanym sufiksem *-ити* stanowią punkt wyjścia dla tworzenia rzeczowników z sufiksem *-єHH(Я)* i/lub *-іHH(Я)*.

pojedynczej (знання) oraz mianownika i biernika liczby mnogiej (знання). W wielu gwarach południowo-zachodnich i północnych języka ukraińskiego funkcjonuje do dziś forma z dawnym zakończeniem **-e** (gwary pld-zach. *житє, знанє, зилє, весилє, насінє, камінє*), również po podwojonych spółgłoskach (gwary pfn. *насінн'є, смітт'є, зилл'є, житт'є*)².

Jewhen Kozyr i Wytal Morhuniuk zauważają, iż ukraińska literatura klasyczna przeważnie nie wykorzystuje rzeczowników oznaczających proces³. Podobnego zdania jest Serhij Wakułenko, który zwrócił uwagę na brak prac językoznawczych poświęconych rzeczownikom odczasownikowym na **-ни(я)**. Stwierdza on, że darmo szukać źródeł pośród autorów sowieckich, gdyż rys ów obcy jest językowi rosyjskiemu, przez co temat ten był wówczas ze wszech miar ignorowany. Pozostają jedynie pozycje z lat dwudziestych i trzydziestych XX w. bądź też publikacje wydawane poza granicami ZSRR⁴.

O próbach ograniczenia występowania w języku ukraińskim m.in. form na **-но, -то** z czasownikami posiłkowymi w czasie przeszłym i przyszłym (typu *було сказано, буде вбито*), konstrukcji syntaktycznych z narzędnikiem (typu *Стаття прочитана викладачем*) i właśnie rzeczowników odczasownikowych na **-ни(я), -тт(я)** wspomina w swym artykule⁵ Łarysa Masenko, zwracając jednocześnie uwagę na sposób, w jaki władze ZSRR w latach trzydziestych traktowały instytucje zajmujące się rozwojem języka ukraińskiego⁶.

Wpływ języka rosyjskiego na zasoby leksykalne języka ukraińskiego, jak również na jego gramatykę wydaje się oczywisty. Lata „kontaktów” języka rosyjskiego z językiem ukraińskim, a w szczególności czasy Związku Radzieckiego odcisnęły piętno na tym ostatnim. Ów proces uwidacznia się także w sferze słowotwórczej, w rozpatrywanej tu kwestii rzeczowników odczasownikowych na **-ни(я), -тт(я)**.

² О. П. Безпалько, М. К. Бойчук, М. А. Жовтобрюх, С. М. Самійленко, І. Й. Тараненко, *Історична граматика української мови*, Київ 1957, с. 182-183.

³ Є. Козир, В. Моргунюк, *Проблеми назовництва щодо процесу та наслідку процесу*, „Вісник: Проблеми української термінології. Матеріали 6-ї міжнародної конференції”, [Львів] 2000, №402, с. 50-54.

⁴ http://www2.maidan.org.ua/news/index.php3?bn=maidan_mova&key=1132445_384&action=view (15.08.2007 r.)

⁵ Л. Масенко, *Мова і суспільство: Постколоніальний вимір*, Київ 2004.

⁶ „[...] як теорія, так і практика, що виходила останнім часом з стін ІУНМ і НДІМ, — проголошувалось на сторінках першого числа журналу «Мовознавство» за 1934 р., — була не чим іншим, як войовничою програмою українського фашизму в мовознавстві, спрямованою на те, щоб спинити буйний розвиток української мови, втиснути цей розвиток в рамки XVIII–XIX століття, скерувати його на шлях буржуазного Заходу, відірвати від культурного й мовного розвитку наших братніх республік, зокрема РСФРР”. Zob. Л. Масенко, *Мова і суспільство: Постколоніальний вимір*, Київ 2004.

W praktyce ukraińskie rzeczowniki odczasownikowe tworzone jako odpowiedniki rosyjskich rzeczowników odczasownikowych, a nie – jak być powinno – na bazie czasowników ukraińskich, jak twierdzą autorzy artykułu *Проблеми назовництва щодо процесу та наслідку процесу*⁷. Tak postawioną tezę zdają się potwierdzać przytoczone przez nich przykłady rzeczowników, które, jak zauważają badacze, „utworzone zostały nie od czasowników ukraińskich, a za pomocą kalkowania rzeczowników rosyjskich, skądinąd bardzo trafnych w celu artykułowania rosyjskich myśli za pomocą *українськуватих слів*”⁸. Opisywane przez Kozyra i Morhuniuka rzeczowniki „są płodem rosyjskojęzycznego sposobu myślenia i jedynie na pierwszy rzut oka wydają się ukraińskimi, naprawdę zaś będąc *чужорідною вкраплиною*, która, rozgrywając związki wewnętrzne, *підступно руйнує цілісність мови*”. Językoznawcy słusznie zauważają, iż gdyby to były ukraińskie rzeczowniki odczasownikowe, to powinny być utworzone od ukraińskich czasowników **надіти, *управліти, *виконати, *виховати* oraz **використати*. Tymczasem czasowników takich w języku ukraińskim po prostu nie ma.

Jak się wydaje, jedną z najważniejszych tendencji rozwojowych ukraińskiego języka specjalistycznego i terminologii w ogóle jest aktywizacja *stricte* ukraińskiego materiału leksykalnego i odrzucanie odpowiednich zapożyczeń. Dotyczy to przede wszystkim, jak twierdzą badacze, kalkowanych z języka rosyjskiego rzeczowników odczasownikowych na *-к(а)* typu *переробка, обробка* i *розробка*, które nagminnie używane były do nazywania procesów, podczas gdy za ich pomocą określać można jedynie rezultaty czynności, nie zaś same czynności czy zdarzenia⁹. Typ na *-к(а)* staje się bardziej produktywny dopiero od początku lat dwudziestych i trzydziestych XX wieku, przeważnie w sferze systemu terminologicznego, oczywiście nie bez wpływu języka rosyjskiego.

I tak np., w ukraińskim klasyfikatorze aktów normatywnych¹⁰ nazwy procesów technologicznych, które z rosyjska określano terminami *переработка*,

⁷ Ко з и р, М о р г у н ю к, *Проблеми назовництва...*, с. 50-54.

⁸ Нр. *падіння* – падіння, *управління* – управління, *виконання* – виконання, *воспитання* – виховання, *использование* – використання.

⁹ Jak pisze Jurij Semenov zajmujący się językiem ukraińskim w muzykologii, „reczowniki odczasownikowe oznaczają: (1) przebieg (proces) czynności: *оркестрування, аранжування, оброблення*; (2) wynik (rezultat) czynności: *оркестровання, аранжовання, оброблення* lub bardziej potocznie *оркестрівка* (zamiast zapożyczenia z języka rosyjskiego *оркестровка*), *аранжівка, обробка* (reczowniki na *-к(а)* określają nie jakiś rezultat czynności, lecz przedmiot, rzecz); (3) czynność ogólnie (proces i jego wynik): *композиція, оркестрація, аранжація*, przy czym *композиція* może mieć wszystkie trzy znaczenia (w pierwszym = *компонування*, w drugim = *компоновання*)”. Zob. <http://www.pereklad.kiev.ua/ua/theory/yuriysemenov/> (09.07.2007 r.)

¹⁰ (УКНД) ДК 004:2003

обработка i *разработка*, zastąpiono ukraińskimi określeniami *перероблення*, *оброблення* i *розроблення*.

Do aktów prawnych odwołuje się również Ludmiła Symonenko, zwracając uwagę na tendencję do odnowienia *stricte* ukraińskich typów słowotwórczych, m.in. użycie rzeczowników odczasownikowych z sufiksem **-ни(я)** zamiast **-к(а)**¹¹.

Odmiennego zdania w tej kwestii jest Wołodymyr Piłećkyj¹², który uważa, iż odsuwanie się od języka rosyjskiego prowadzi do powstawania wielu wyrazów przeczących ukraińskiej zasadzie „myłozwuczności”¹³, a na poparcie swej tezy przytacza wspomniane wyżej rzeczowniki z rdzeniem *роб*: *оброблення*, *розроблення*, *перероблення* itd. Autor stwierdza, iż inteligencja ukraińska neguje i odrzuca tworzone od czasowników nazwy czynności z sufiksem **-к(а)** (np. *ковка*, *рубка*, *поліровка*, *штамповка*), a rusycyzmy takie zwykle zamieniane są rzeczownikami na **-ни(я)** (*кування*, *рубання*, *полірування*, *штамбування*), chociaż czasem wykorzystywane są wyrazy pochodne innego typu strukturalnego, przede wszystkim rzeczowniki bezafiksalne (np. *возгонка* – *узгін*, *гонки* – *перегони*). Tendencja ta – pisze Piłećkyj – czasem jest błędna, gdyż istnieją próby tworzenia wielu wyrazów na bazie tych z sufiksem **-к(а)**, co przeczy dawnej ukraińskiej tradycji językowej¹⁴, by wykorzystywać ów morfem do nazywania czynności, a nie tylko ich rezultatów. Podobnego zdania jest Marija Leonowa¹⁵, która zauważa, iż formy na **-к(а)** stają się coraz bardziej produktywne. Autorka podkreśla, że formy na **-ни(я)** od początków swego istnienia przypisane były do stylu literackiego, książkowego i z tego względu ich funkcjonowanie w tej sferze było szersze. Formy na **-к(а)** nie odznaczały się taką konotacją. Są to formy potoczne, indyferentne w stosunku do czasownika motywującego, funkcjonujące dziś nierzadko również w sferze „pozasłownikowej”, przeciwstawiające się formom na **-ни(я)** cechami semantycznymi (formy na **-ни(я)** cechuje wieloznaczność, formy na **-к(а)** są zaś jednoznaczne).

Dyskusje i spory toczone się pomiędzy językoznawcami w kwestii rzeczowników odczasownikowych na **-ни(я)**, **-ти(я)** i problemów z rozpatrywaniem

¹¹ Л. О. Симоненко, *Проблема мовної норми в кримінальному кодексі України*, т. 22, част. II, Київ: Наукові записки 2003, с. 259-261.

¹² В. П і л е ц ь к и й, *Український термін як національно-культурне явище*, Вісник Львів. Ун-ту, Серія філол. 2006, Вип. 38., Ч. I, с.47-56.

¹³ *Милозвучність* – eufonia, unikanie połączeń fonetycznych odczuwanych jako trudne do wymówienia lub brzydtko brzmiące, tj. sprzecznych z regułami fonotaktyki danego języka w: *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego* (1995), red. K. Polański, Wrocław–Warszawa–Kraków, s. 138.

¹⁴ Zupełnie naturalne we współczesnych tekstach ukraińskich są niektóre, dawno już utworzone rzeczowniki z sufiksem **-к(а)** np. *оцінка*, *перевірка*, *поведінка*.

¹⁵ М. Л е о н о в а, *Словотвірна синонімія утворень із суфіксами -ни(я) та -к(а)*, w: *Семантика і прагматика граматичних структур*, Донецьк 1998, с. 84-88.

nazewnictwa czynności i ich rezultatów przeniosły się również na forum internetowe¹⁶. Zarówno jeden, jak i drugi punkt widzenia ma swych zwolenników, zaś linia podziału przebiega wyraźnie i opiera się na antagonizmie „nasz–obcy”, „Ukrainiec–rusofil”.

Kolejną sporną, jednak już nie w takim stopniu, kwestią związaną z rzeczownikami odczasownikowymi na **-ни(я)** oznaczającymi czynność, proces, jest ich użycie w liczbie mnogiej. Niektórzy badacze¹⁷ twierdzą, iż ich występowanie w liczbie mnogiej jest niedopuszczalne, gdyż jest w nie niejako „wpisana” wielokrotność czynności; nie są one do tego przystosowane, skoro zarówno w liczbie pojedynczej, jak i mnogiej mają taką samą postać gramatyczną. W opozycji do prezentowanych poglądów stoją ukraińskie akty prawne, w których nagminne stało się użycie rzeczowników odczasownikowych oznaczających czynności z sufiksem **-ни(я)**. Te powielane w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy zapisy stają się *de facto* normą, tym samym obniżając kulturę języka.

W kwestii określania procesów za pomocą czasowników należy wyraźnie stwierdzić, iż zasoby leksykalne języka ukraińskiego i rosyjskiego są w zasadzie identyczne: w obu językach funkcjonują bowiem czasowniki niedokonane i dokonane. Podstawowa różnica polega jednak na sposobie tworzenia i użycia rzeczowników odczasownikowych. Nawet jeśli na bazie rosyjskich czasowników tworzących parę aspektową można utworzyć dwa rzeczowniki odczasownikowe określające proces, to w praktyce wykorzystywany jest tylko jeden (*непеработка*), drugi zaś faktycznie nie funkcjonuje (*неперабатыванне*).

Jednak również użytkownicy języka ukraińskiego niejednokrotnie mają problemy z uwzględnieniem obu aspektów, a co za tym idzie, prawidłowym tworzeniem form rzeczowników odczasownikowych. Naśladowanie rosyjskich modeli słowotwórczych doprowadziło do tego, że w języku ukraińskim, także w literaturze technicznej, rzeczowników odczasownikowych na **-ни(я)**, **-ти(я)** zaczęto używać jako neutralnych względem cech aspektowych. Utrudnia to

¹⁶ <http://linux.org.ua/cgi-bin/yabb/YaBB.pl?num=1116014998/15> (05.11.2007 r.) nr.: „[...] віддієслівні йменники на **-ни(я)**, **-ти(я)** здавна позначають в українській саму дію (*писання*, *ходіння*, *горіння*), а не її наслідок. Слова на позначення наслідку дії створюють інакше: 1) безнаростково (безсуфіксно): *сплука*, *розлука*, *принада*, *відмова*, *прикраса*, *втяг*, *виріб*; 2) з допомогою наростків **-ок**, **-к(а)**: *згадка*, *казка*, *спадок*, *виняток*, *згорток*. Якщо в українській мові уживають слів на **-к(а)** на позначення дії (*підготовка* замість *готування*, *навчання* або *вишкіл*; *розробка* замість *розроблення* чи *розробляння*) і навпаки – іменників на **-ни(я)**, **-ти(я)** на позначення наслідку дії, то це наслідок свідомого нехтування zasad і правил української мови та штучного зближення української мови з російською. Здається, праця тих наближувачів не була безплідною...”

¹⁷ К о з и р, М о р г у н ю к, *Проблеми назовництва...*, с. 50-54.

znacznie percepcję tekstu, a czasem nawet wypacza semantyczne znaczenie pojęć¹⁸.

Język ukraiński, w przeciwieństwie do rosyjskiego, może za pomocą samego tylko czasownika czy rzeczownika odczasownikowego wyraźnie dokonać rozróżnienia pomiędzy czynnością a zdarzeniem (czynność: *досліджувати* – *досліджування*, *вивчати* – *вивчання*; zdarzenie: *дослідити* – *дослідження*, *вивчити* – *вивчення*; w języku rosyjskim czynność i zdarzenie: *исследовать* – *исследование*; *изучать*, *изучить* – *изучение*).

Jednak zdarza się, że nawet ci, którzy dobrze władają językiem ukraińskim, często nie dostrzegają różnicy pomiędzy rzeczownikami oznaczającymi czynności i zdarzenia. Jest to spowodowane tym, że tradycyjnym dla języka ukraińskiego środkiem określania nazwy czynności jest czasownik, a rozróżnienie aspektu dokonanego i niedokonanego nie sprawia problemów, jednakże sposób nazywania czynności z wykorzystaniem rzeczownika w zasadzie jest kalką z języka rosyjskiego, w którym czynność i zdarzenie w większości przypadków określa się jednakowo (*исследование*, *изучение*, *удлинение*, *выражение*, *напряжение* itp.).

Przestrzeganie zasad i struktur języka ukraińskiego jest, według Kozyra i Morhuniuka, możliwe jedynie w dwóch przypadkach: a) użytkownik języka żyje w środowisku ukraińskojęzycznym, „myśli” po ukraińsku, a wówczas zasady funkcjonowania języka działają automatycznie; b) użytkownik zna wszelkie zasady, świadomie ich przestrzega, bez względu na środowisko, w którym się znajduje, „wycucie językowe” uwarunkowane wychowaniem, nauczaniem, funkcjonowaniem w społeczeństwie niejednolitym pod względem językowym¹⁹.

Ważną kwestią mającą wpływ na powstawanie omawianych form na *-ни(я)*, *-тти(я)* jest aspekt czasownika będącego bazą do tworzenia rzeczowników odczasownikowych. Cechą charakterystyczną języka ukraińskiego jest rozgraniczenie czynności, zdarzeń i ich rezultatów, uwzględnianie ich podczas tworzenia rzeczowników odczasownikowych (na podstawie czasowników dokonanych i niedokonanych). Ukraińskie normy²⁰ wskazują, iż „należy odróżniać nazwy procesów od nazw ich rezultatów, wykorzystując, gdzie to tylko jest możliwe, różne rzeczowniki”. Nazwy procesów (czynności) w postaci rzeczowników odczasownikowych na *-ни(я)* tworzone są od czasowników niedokonanych; nazwy zdarzeń, procesów zakończonych – od czasowników dokonanych, zaś rezultaty

¹⁸ http://www.lp.edu.ua/tc.terminology/TK_Wisnyk453/TK_wisnyk453_hinzburh.htm (17.10.2007 r.)

¹⁹ К о з и р, М о р г у н ю к, *Проблеми назовництва...*, с. 50-54.

²⁰ ДСТУ 1.5:2003 [7, п. 5.1.4], ДСТУ 3966-2000 [8, п. Г.4.1]

tych czynności powinny przybierać formę rzeczowników z tym samym co czasownik rdzeniem, jednak z innymi sufiksami bądź bez nich.

O sposobie tworzenia par rzeczowników od czasowników dokonanych i niedokonanych, jego specyfice oraz podobieństwie do języka polskiego pisze również Mychajło Koczerhan w pracy *Основи зіставного мовознавства*²¹.

Problemem, który ściśle wiąże się z rzeczownikami odczasownikowymi na **-ни(я)** jest, prócz poprawności używanych form, ich występowanie w ogóle. Niektórzy językoznawcy uważają, iż wspomnianych rzeczowników powinno się używać tak rzadko, jak to jest tylko możliwe – jedynie na określenie nazw procesów i zdarzeń, zamieniając je czasownikami oraz imiesłowami przysłówkowymi, np. *здійснювати перевіряння – перевіряти; під час обробляння – обробляючи*. Szczególnie, jak twierdzi Wytal Morhuniuk, dotyczy to tekstów ustaw czy innych aktów prawnych, w których rzeczowniki na **-ни(я)** winno się zastępować odpowiednimi czasownikami (*Вимірювання тиску здійснюється для порівняння... – Тиск вимірюють, щоб порівняти...*)²². Jeśli rzeczowniki odczasownikowe mają już być użyte, należy to czynić w sposób prawidłowy, z uwzględnieniem norm, aby nie zaburzyć harmonii i systemowości języka. Przy czym nie należy wysuwać mylnego wniosku, jakoby rzeczowników na **-ни(я)** wypadało zawsze unikać. Zazwyczaj są one wykorzystywane w tytułach, definicjach, jak również w zdaniach, w których rzeczowniki te pełnią funkcję podmiotu lub dopełnienia.

Rzeczowniki odczasownikowe na **-ни(я)** i **-тти(я)** są stałym elementem „garnituru leksykalnego” języka ukraińskiego. Kwestiami, które są źródłem polemik i stanowią punkt wyjścia licznych dyskusji, jest niewątpliwie wpływ języka rosyjskiego na omawiane rzeczowniki (chodzi tu szczególnie o paralele do pewnego stopnia formy rzeczowników z sufiksem **-к(а)**), związane z nimi zjawisko eufonii, ich występowanie w liczbie mnogiej, problem aspektu czasowników – podstaw słowotwórczych czy użycie form czasownikowych w miejsce związków wyrazowych, w skład których wchodzi rzeczowniki na **-ни(я)** i **-тти(я)**.

Spory, które wśród językoznawców wywołują wspomniane zagadnienia, świadczą o nie do końca zbadanym statusie rzeczowników odczasownikowych **-ни(я)** i **-тти(я)** i ich miejscu w obrębie ukraińskiego języka literackiego.

²¹ М. П. Кочерган, *Основи зіставного мовознавства*, Київ 2006, с.162.

²² В. Моргунюк, *Застандартовані правила ділового та наукового стилю*, Вісник Нац. ун-ту "Львів. Політ.", № 503, 2004, с.75-81.

BIBLIOGRAFIA

1. Безпалько О.П., Бойчук М.К., Жовтобрюх М.А., Самійленко С.М., Тараненко І.Й., Історична граматики української мови, Київ 1957.

2. Козир Є., Моргунюк В., Проблеми назовництва щодо процесу та наслідку процесу, „Вісник: Проблеми української термінології. Матеріали 6-ї міжнародної конференції”, [Львів] 2000, № 402.

3. Кочерган М. П., Основи зіставного мовознавства, Київ 2006.

4. Леонова М., Словотвірна синонімія утворень із суфіксами -нн(я) та -к(а), w: Семантика і прагматика граматичних структур, Донецьк 1998.

5. Масенко Л., Мова і суспільство: Постколоніальний вимір, Київ 2004.

6. Моргунюк В., Застандартовані правила ділового та наукового стилю, Вісник Нац. ун-ту "Львів. Політ.", [Львів] 2004, № 503.

7. Пілецький В., Український термін як національно-культурне явище, Вісник Львів. Ун-ту, Серія філол. 2006, Вип. 38., Ч. I, Львів 2006.

8. Симоненко Л. О., Проблема мовної норми в кримінальному кодексі України, т. 22, част. II, Київ: Наукові записки 2003.

9. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, red. K. Polański, Wrocław–Warszawa–Kraków 1995.

1. http://www2.maidan.org.ua/news/index.php3?bn=maidan_mova&key=1132445384&action=view

2. <http://www.pereklad.kiev.ua/ua/theory/yuriysemenov/>

3. <http://linux.org.ua/cgi-bin/yabb/YaBB.pl?num=1116014998/15>

4. http://www.lp.edu.ua/tc.terminology/TK_Wisnyk453/TK_wisnyk453_hinzburh.htm

УКРАЇНСЬКІ ВІДДІЄСЛІВНІ ІМЕННИКИ НА *-нн(я)*, *-тт(я)*
– ІСТОРІЯ, ФУНКЦІОНУВАННЯ, КОНТРОВЕРСІЇ

Резюме

У статті представлено проблему функціонування у сучасній українській літературній мові віддієслівних іменників із суфіксами на *-нн(я)*, *-тт(я)*. Питання питома української лексики, запозичення з російської мови, подібності аналізованих форм до аналогічних в інших мовах, наприклад, у польській, їх вживання у формах множини, словотвірні аспекти дієслів, з яких постали віддієслівні

іменники на *-ни(я)*, *-тти(я)*, подані у контексті праць дослідників, які часто дотримувалися протилежних думок з цього питання.

Słowa kluczowe: rzeczowniki odczasownikowe, sufiksy *-ни(я)*, *-тти(я)*, historia języka ukraińskiego, norma językowa, zapożyczenia.

Ключові слова: віддієслівні іменники, суфікси на *-ни(я)*, *-тти(я)*, історія української мови, мовна норма, запозичення.

Key words: verbal nouns, suffixes *-ни(я)*, *-тти(я)*, history of the Ukrainian language, language norm, borrowings.